

Authors: Khomeini

Title: Admonition by Grand Ayatollah Khomeini to Ayatollah Khamenei on the Limits of the *Valiye Faqih's* Authority and the Course of its Stages

Language: Persian

Western Date: 6/1/1988

Persian Date: 16/10/1366

Physical/Electronic Location: <http://www.akbaralami.com/public/ContentBody.aspx?ContentID=3283>

... Government, a primary commandment, takes precedence over all secondary commandments, even praying and fasting and the hajj. Government can unilaterally abrogate legitimate agreements which it has made with the people under circumstances in which they are against the interests of the country or of Islam. Government may prevent any matter whether or not it is to be unquestioningly accepted, should it be against the interests of Islam for as long as this is the case.

- 1) **Ayatollah Khomeini's answer to the Guardian Council:** "The government has the right to restrain one or many individuals from consuming more than his rightful share according to secular custom. Since these resources (oil and gas) are national and belong to the current and future peoples who come into being in the course of time are not private property, an Islamic government may extract from them." [*Sahifeye Nur*, vol. 20, p. 155 (3/8/1366)]
- 2) **Ayatollah Khomeini's answer to the Minister of Labor concerning the permissibility of making a ---- contract with a manager who is benefiting from government service:** "Whether in the past or in the present, the government may

establish obligatory stipulations.” [*Sahifeye Nur*, vol. 20, p. 163 (16/9/1366)]

- 3) **Ayatollah Khomeini’s answer to a request for an interpretation by the Guardian Council of his response to the Minister of Labor:** “The government may exact the price of utilization in all cases in which the people utilize government resources and services, under Islamic conditions and even without any conditions, and this pertains to all matters under government rule and is not specific to the cases mentioned in the Minister of Labor’s letter. Indeed, in the spoils of war that belonged to the government in the days of Islamic rule, it could use its authority over them without conditions or under obligatory stipulations.”
- 4) **Statements by Ayatollah Khamenei, then Friday prayer leader of Tehran and president, about the letter by the Guardian Council and Ayatollah Khomeini’s opinion, from the Friday prayers of 11/10/1366 [January 1, 1988]:** Allow me to refer to that same fatwa or decision which the Imam has recently issued in connection with issues related to labor, workers and managers, which is one of the more enlightened Islamic decisions. Fortunately, after the Imam was asked by the honorable secretary of the Guardian Council, he further clarified the matter and barred the way for all abuse of His Eminence the Imam’s statement.

The Imam declares that the state may establish obligatory stipulations in exchange for the services it provides. Thus, in the case of a manager who, in ordinary circumstances and without government supervision, may establish an unjust contract with a worker, may increase working hours, may lower the worker’s wages, may not provide the worker with needed health benefits and bring pressure to bear on the worker, the government may force the manager and require him to obey a series of obligations and duties. This is part of the Islamic state’s authority, that in exchange for those services which it provides, it tells the manager, “You use the electricity, water, asphalt roads, docks, ports, and various government resources and services. The condition for utilizing these services is that you must provide this help to the worker. Why should you be responsible to the worker under this stipulation? So that the worker not be oppressed, so that discrimination not become widespread and commonplace, to support the rights of the dispossessed.” This is one point, and a point of no less importance indicated in a discussion with His Eminence the Imam, which he has clarified, is that this work, this measure by an Islamic government does not mean smashing accepted Islamic laws and decisions, which is precisely the crux of the honorable secretary of the Guardian Council’s question. It seems that some want to use, or abuse, this fatwa of the Imam in this manner, and either out of incomprehension or not having mastered the Islamic sources and basic texts, have the Imam declare, “The government may stipulate

to the manager that you can use these services on the condition that you do this deed,” even if these activities are against accepted stipulations and decisions and Islam. The Imam declares, “No, these are rumors that people with an agenda have created. In other words, there is no such thing in the Imam’s response. The Imam actually declared that the government may place an obligatory stipulation upon the manager’s shoulder. This is not just any condition. It is a condition within the accepted framework of Islamic judgments and no further. This is a very important point in His Eminence the Imam’s response. When the questioner who asked, “Some understand your declaration as meaning that one can contradict the laws of *mozare’eh* and *mosaqat* [sharecropping arrangements, the latter for irrigated systems] and the commandments of the sharia and accepted fatwas and that the government may make stipulations contrary to Islamic decisions,” the Imam declared, “No, this is a rumor.” In other words, nothing like this was at all within the scope of the discussion between the Minister of Labor and the Imam. See how the issue was so clear and complete. Of course, in Islamic society, the accepted commandments are just as I say, i.e., the fatwa of the Valiye Faqih. [Jomhuriye Eslami, 12/10/1366 [January 2, 1988], p. 9, “Friday Sermons by Hojjatoleslam Sayyed Ali Khamenei]

5) The reaction of Ayatollah Khomeini (God’s mercy be upon him!) to His Eminence Khamenei’s Friday Prayer declaration.

In the name of God, the Merciful, the Compassionate
His Eminence Hojjatoleslam Khamenei
President of the Islamic Republic (May his virtues endure!)

Greetings and long life.

I am disinclined to engage in disputations at this delicate time. I believe that silence is the best policy in these times. Of course, we should not imagine that someone has the right to raise issues with nothing I say or do. Raising issues, indeed, leveling accusations is a divine gift for providing people with guidance. But I do not consider it proper to pass over in silence your noble letter and the questions you raise therein. Therefore I will submit my thoughts in abbreviated form.

It seems from Your Eminence’s declaration in the Friday Prayers that you do not consider proper the absolute velayat which was given by God to the Noble Prophet (Peace and blessings be upon him!) and is the most important of divine commandments and takes precedence over all commandments of the sharia. The interpretation that what I had said is that government has authority within the context of the divine commands is contrary to what Your Servant said. If a government’s authority was within the

framework of the secondary divine commandments, I must submit that turning over divine government and the absolute velayat to the Prophet of Islam (Peace and blessings be upon him!) is an empty and meaningless phenomenon and point out the consequence of this, that no one has any need of it. For example, road builders who need to take over a house or its yard are not within the framework of secondary commandments. Compulsory military service and sending supplies to the front, preventing the import or export of currency, indeed, preventing the import and export of any manner of goods, preventing hoarding in other than two or three cases [منع احتکار در غیر دو-سه مورد], customs and taxes, preventing price gouging and price fixing, preventing the distribution of addictive substances, preventing the addiction to any form of alcoholic beverages, bearing arms in any form, and hundreds of similar cases, which are within government authority, are actually outside government authority according to your interpretation. There are hundreds of other examples of this.

I must submit that government, which is a branch of the absolute velayat of the Prophet of God (Peace and blessings be upon him!) is one of Islam's primary commandments and takes priority over all secondary commandments, even prayer, fasting, and hajj. The ruler may demolish a mosque or a home which is in the way of a road and compensate its owner with money. He may close mosques when necessary and demolish a mosque which is troublesome should it not be removable without demolition. The government may unilaterally dissolve legitimate treaties which it made with the people should they be contrary to the interests of the country and Islam. It may prevent anything which is contrary to the interests of Islam, whether it must be followed unquestionably or not, as long as this is the case. It may temporarily prevent the hajj, which is an important divine obligation, should it be against the interests of the Islamic country.

What has been said so far or will be said is a result of ignorance of the absolute divine velayat. As to what has been called a rumor, that mozare'eh and mozarebeh [forms of sharecropping for short-term loans] and the like will disappear with such authority, I clearly submit, that should this be the case, this is within the government's authority. There are issues beyond this which I shall not trouble you with.

Exalted God willing, may God take Your Eminence, who has no other object than service to Islam, under his protection.

Ruhollah al-Musavi al-Khomeini

[*Sahifeye Nur*, pp. 170-171, vol. 20 (16/10/1366)[January 6, 1988]]

تذکر آیت الله العظمی خمینی (ره) به آیت الله خامنه ای در مورد حدود اختیارات ولی فقیه و سیر
!مراحل آن

حکومت که یکی از احکام اولیه است و مقدم بر تمام احکام فرعیه حتی نماز و روزه و حج است. ...
حکومت می تواند قراردادهای شرعی را که خود با مردم بسته است، در مواقعی که آن قرارداد
مخالف مصالح کشور و اسلام باشد يك جانبه لغو نماید. حکومت می تواند هر امری را چه عبادی و
چه غیرعبادی، که جریان آن مخالف مصالح اسلام است از آن مادامی که چنین است جلوگیری
کند. ...

1- پاسخ آیت الله خمینی به شورای نگهبان: "دولت حق دارد تا از تصرف بیش از حق عرفی شخص و
اشخاص جلوگیری نماید. این معادن (نفت و گاز) چون ملی است و متعلق به ملتهای حال و آینده
است که در طول زمان موجود می گردند از تبعیت املاک شخصیه خارج است و دولت اسلامی می
تواند آنها را استخراج کند. .." [صحیفه نور، ج 20، ص 155 (مورخ 1366/8/3)]

**2- پاسخ آیت الله خمینی به وزیر کار درباره جواز قراردادن شروط الزامی نسبت به کارفرمایانی که
از خدمت دولتی بهره مند می شوند:**

"چه در گذشته ، چه در حال ، دولت می تواند شروط الزامی را مقرر نماید." [صحیفه نور ، ج 20، ص
163 (مورخ 1366/9/16)]

3- پاسخ آیت الله خمینی به استفسار شورای نگهبان درباره پاسخ ایشان به وزیر کار:

"دولت می تواند در تمام مواردی که مردم استفاده از امکانات و خدمات دولتی می کنند با شروط
اسلامی و حتی بدون شرط قیمت مورد استفاده را از آنان بگیرد و این جاری است در جمیع مواردی
که تحت سلطه حکومت است و اختصاص به مواردی که در نامه وزیر کار ذکر شده ندارد، بلکه در
انفال که در زمان حکومت اسلامی امرش با حکومت است می تواند بدون شرط یا با شرط الزامی
امر را اجرا کند" [همان ، ج 20، ص 165 (مورخ 1366/9/26)]

**4- بیانات آیت الله خامنه ای، امام جمعه تهران و رئیس جمهور وقت در باره نامه شورای نگهبان و
نظر آیت الله خمینی در نماز جمعه 1366/10/11:**

"اشاره کنم به همین فتوا یا حکمی که اخیراً امام در رابطه با مسائل مربوط به کار و کارگر و کارفرما
بیان کردند که جزو روشنترین احکام اسلامی است و خوشبختانه بعد از آن از طرف دبیر محترم
شورای نگهبان سؤالی از امام شد که وضوح مطلب را بیشتر کرد و راه همه سوء استفاده ها از بیان
حضرت امام را بست.

امام می فرماید دولت می تواند در مقابل خدماتی که انجام می دهد شروط الزامی مقرر کند.
یعنی کارفرما که در شرایط عادی و بدون نظارت دولت می تواند با کارگر یک رابطه غیر عادلانه برقرار
کند، می تواند ساعت کار را افزایش دهد، مزد کارگر را کاهش دهد، امکانات رفاهی لازم را به کارگر
ندهد و فشار بر کارگر بیاید؛ دولت می تواند کارفرما را اجبار و الزام کند بر رعایت یک سلسله از
الزامات و وظایف. چنین چیزی در اختیار دولت اسلامی است، در مقابل آن خدماتی که به کارفرما

ارائه می دهد، یعنی به کارفرما می گوید شما از برق، آب، جاده‌ی آسفالت، اسکله، بندر و اقسام امکانات و خدمات دولتی استفاده می کنید، شرط استفاده از این خدمات این است که شما باید این کمک را به کارگر بکنی. این شرط را در مقابل کارگر متعهد بشوید، برای چه برای اینکه به کارگر ظلم نشود. برای اینکه تبعیض در جامعه بصورت یک چیز رایج و عرف متداول در نیاید. برای حمایت از حقوق محرومان. این یک نکته و نکته ای که اهمیت آن کمتر از این نیست که در سوال و پاسخ حضرت امام اشاره روشنی و بلکه تصریحی به آن شده، این است که این کار، این اقدام دولت اسلامی به معنای برهم زدن قوانین و احکام پذیرفته شده اسلامی نیست که تکیه سوال دبیر محترم شورای نگهبان هم روی همین است. گویا بعضی می خواستند از این فتوای امام این طور استفاده کنند و یا سوء استفاده کنند و یا نفهمی و یا عدم تسلط آنها به منابع و مبانی اسلامی این طور ایجاب می کرد که امام می فرمایند: "دولت می تواند با کارفرما شرط کند که در صورتی می توانی از این خدمات استفاده کنی که این کارها را انجام دهی." چه کارهایی کارهایی که بر خلاف مقررات و احکام پذیرفته شده و اسلامی است. امام می فرمایند: نه، اینها شایعاتی هست که آدم های مغرض مطرح می کنند. یعنی چنین چیزی در پاسخ امام وجود ندارد. امام که فرمودند دولت می تواند شرط الزامی را بر دوش کارفرما بگذارد، این هر شرطی نیست. آن شرطی است که در چارچوب احکام پذیرفته شده اسلام است و نه فراتر از آن. این بسیار نکته مهمی است در پاسخ حضرت امام که چون سوال کننده سوال می کند: برخی این طور از فرمایشات شما استنباط کردند که می شود قوانین اجاره، مزارعه، مساقات، احکام شرعی و فتاوی پذیرفته شده مسلم را نقض کرد و دولت می تواند بر خلاف احکام اسلامی شرط بگذارد، امام می فرمایند نه. این شایعه است. یعنی چنین چیزی اصلاً در حوزه سؤال و جواب وزیر کار و امام وجود ندارد. ببینید که قضیه چه قدر روشن و جامع الاطراف است. البته در جامعه اسلامی، احکام پذیرفته شده ای هم که می گوئیم یعنی فتوای ولی فقیه. [روزنامه جمهوری اسلامی، شنبه 1366/10/12، ص 9، خطبه های نماز جمعه حجت الاسلام والمسلمین سیدعلی خامنه ای]

5-واکنش حضرت آیت الله خمینی(ره) به بیانات آقای خامنه ای در نماز جمعه:

"بسم الله الرحمن الرحيم

جناب حجه الاسلام آقای خامنه ای

رئیس محترم جمهوری اسلامی، دامت افاضاته.

پس از اهدای سلام و تحیت، من میل نداشتم که در این موقع حساس به مناقشات پرداخته شود. و عقیده دارم که در این مواقع سکوت بهترین طریقه است. و البته نباید ما گمان کنیم که هرچه می گوئیم و می کنیم کسی را حق اشکال نیست. اشکال، بلکه تخطئه، یک هدیه الهی است برای رشد انسانها. لکن صحیح ندانستم که جواب مرقوم شریف و تقاضایی که در آن شده بود را به سکوت برگزار کنم. لهذا، آنچه را که در نظر دارم به طور فشرده عرض می کنم.

از بیانات جنابعالی در نماز جمعه این طور ظاهر می شود که شما حکومت را که به معنای ولایت مطلقه ای که از جانب خدا به نبی اکرم- صلی الله علیه و آله و سلم- واگذار شده و اهم احکام الهی است و بر جمیع احکام شرعی الهیه تقدم دارد، صحیح نمی دانید. و تعبیر به آنکه اینجانب گفته ام حکومت در چهارچوب احکام الهی دارای اختیار است بکلی برخلاف گفته های اینجانب بود. اگر اختیارات حکومت در چهارچوب احکام فرعی الهیه است، باید عرض حکومت الهیه و ولایت مطلقه مفوضه به نبی اسلام- صلی الله علیه و آله و سلم- یک پدیده بی معنا و محتوا باشد و اشاره می کنم به پیامدهای آن، که هیچ کس نمی تواند ملترم به آنها باشد: مثلاً خیابان کشتی ها که مستلزم تصرف در منزلی است یا حریم آن است در چهارچوب احکام فرعی نیست. نظام وظیفه، و اعزام الزامی به جبهه ها، و جلوگیری از ورود و خروج ارز، و جلوگیری از ورود یا خروج هر نحو کالا، و منع احتکار در غیر دو- سه مورد، و گمرکات و مالیات، و جلوگیری از گرانفروشی، قیمت گذاری، و جلوگیری از پخش مواد مخدره، و منع اعتیاد به هر نحو غیر از مشروبات الکلی، حمل اسلحه به هر نوع که باشد، و صدها امثال آن، که از اختیارات دولت است، بنابر تفسیر شما خارج است؛ و صدها

امثال اینها.

باید عرض کنم حکومت، که شعبه ای از ولایت مطلقه رسول الله- صلی الله علیه وآله و سلم- است، یکی از احکام اولیه اسلام است؛ و مقدم بر تمام احکام فرعیه، حتی نماز و روزه و حج است. حاکم می‌تواند مسجد یا منزلی را که در مسیر خیابان است خراب کند و پول منزل را به صاحبش رد کند. حاکم می‌تواند مساجد را در موقع لزوم تعطیل کند؛ و مسجدی که ضرار باشد، در صورتی که رفع بدون تخریب نشود، خراب کند. حکومت می‌تواند قراردادهای شرعی را که خود با مردم بسته است، در موقعی که آن قرارداد مخالف مصالح کشور و اسلام باشد، يك جانبه لغو کند. و می‌تواند هر امری را، چه عبادی و یا غیر عبادی است که جریان آن مخالف مصالح اسلام است، از آن مادامی که چنین است جلوگیری کند. حکومت می‌تواند از حج، که از فرایض مهم الهی است، در مواقعی که مخالف صلاح کشور اسلامی دانست موقتاً جلوگیری کند.

آنچه گفته شده است تاکنون، و یا گفته می‌شود، ناشی از عدم شناخت ولایت مطلقه الهی است. آنچه گفته شده است که شایع است، مزارعه و مضاربه و امثال آنها را با آن اختیارات از بین خواهد رفت، صریحاً عرض می‌کنم که فرضاً چنین باشد، این از اختیارات حکومت است. و بالاتر از آن هم مسائلی است، که مزاحمت نمی‌کنم.

ان شاء الله تعالی خداوند امثال جنابعالی را، که جز خدمت به اسلام نظری ندارید، در پناه خود حفظ فرماید."

روح الله الموسوی الخمينی[صحیفه نور، ج 20، ص 170 و 171(مورخ 1366/10/16)]